

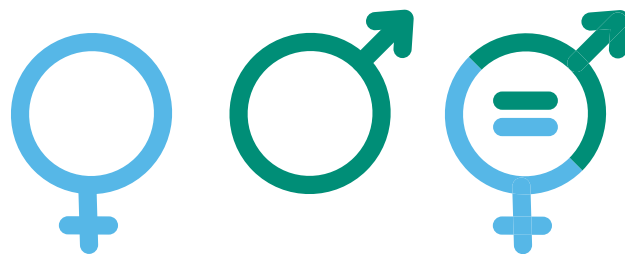

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Навчальний курс: Фінське суспільство

Гендерна рівність у Фінляндії

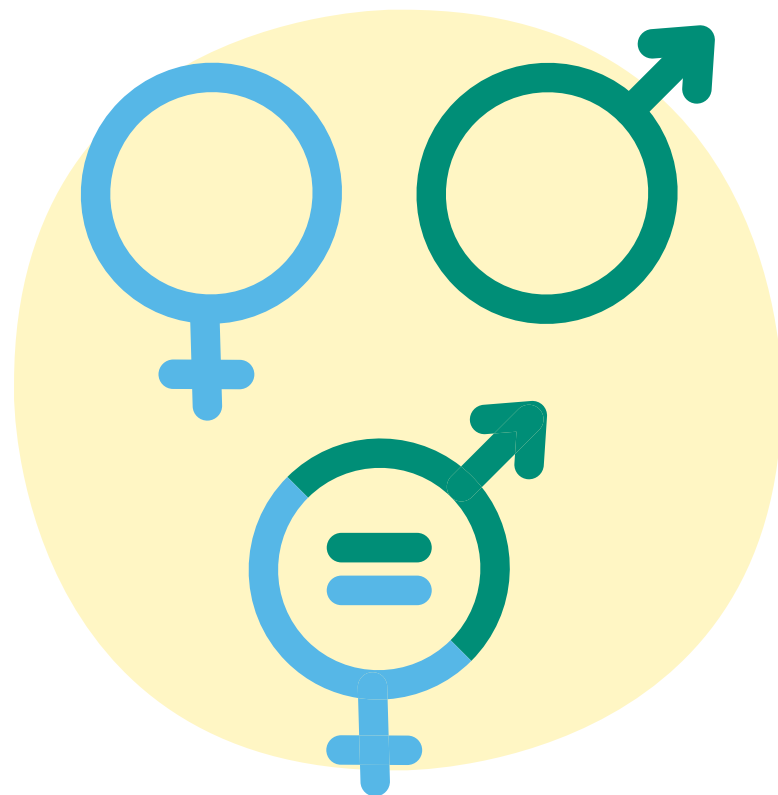
Що таке гендерна рівність?

Гендерна рівність означає, що всі люди, незалежно від своєї статі, мають рівні права, обов'язки, можливості реалізувати себе та брати участь у житті суспільства. Мета полягає у тому, щоб представники всіх статей були рівні між собою з усіх аспектів життя.

У рівноправному суспільстві немає дискримінації або нерівного ставлення за ознакою статі. Гендерна рівність – це право людини, що ґрунтується як на міжнародних угодах, так і на національному законодавстві.

Гендерна рівність та законодавство у Фінляндії

Відповідно до фінського законодавства, люди рівні перед законом. Дискримінація, що пов'язана з ґендерною ідентичністю або ґендерним самовираженням, заборонена. Метою Закону про рівність є запобігання дискримінації за ознакою статі та сприяння рівності між жінками та чоловіками, а також покращення становища жінок особливо у трудовому житті.

Гендерна рівність у сімейних відносинах

У Фінляндії кожен вирішує сам, з ким заводити романтичні стосунки та/або укладати шлюб. Примусові шлюби заборонені. Одружуватися можна тим, хто досяг шлюбного віку в 18 років. Пари можуть жити разом і без одруження. Пари, які перебувають у незареєстрованому шлюбі, і пари, які у офіційному шлюбі, перебувають у однаковому положенні. У Фінляндії поширені розлучення. Справи, пов'язані із спільними дітьми, батьки вирішують разом і після розлучення.

У Фінляндії є різні сім'ї. Є сім'ї з двома або одним з батьків, а також, наприклад, сім'ї, в яких обидва батьки однієї статі. Чоловіки також займаються домашніми справами, інакше кажучи, готують їжу та доглядають за дітьми.

Гендерні стереотипи

Гендерні стереотипи, іншими словами, очікування та припущення щодо того, як належить поводитися дівчаткам і хлопчикам, якими вони повинні бути, негативно позначаються на рівноправності статей. Стереотипи – це, наприклад, уявлення про те, які іграшки або захоплення підходять дівчаткам або хлопчикам. Вважається, що в ляльки повинні грати тільки дівчатка, а з машинками тільки хлопчики, або що певні професії або домашня робота підходять виключно чоловікам або жінкам.

Стереотипи обмежують вибір дітей та підлітків, а також їхнє уявлення про себе. Гендерні та сексуальні меншини також страждають від гендерних стереотипів. Шкідливі стереотипи можуть як руйнуватися, так і зміцнюватися, наприклад, батьками, дитячими садками, вчителями та засобами масової інформації.

Гендерна рівність в освітніх установах

У Фінляндії дівчатка і хлопчики відвідують одні й самі школи, у яких заняття майже з усіх предметів ведуться у змішаних класах. Рівність в освіті також означає, що, наприклад, у центрі прийому біженців чоловіки та жінки мають рівне право ходити на курси фінської мови.

У Фінляндії професійна та вища освіта розділилася на так звані чоловічі та жіночі галузі діяльності. Рівень освіти жінок у Фінляндії вищий, ніж у чоловіків.

Гендерна рівність у трудовому житті

У Фінляндії працює приблизно рівна кількість жінок і чоловіків. Народивши дітей, жінки повертаються до роботи. У Фінляндії відпустку для догляду за дитиною можуть брати як жінки, так і чоловіки. Крім того, у Фінляндії є громадські дитячі садки.

Зарплата та допомоги виплачуються кожній людині індивідуально. Податки також кожен платить за себе. Пенсія у Фінляндії індивідуальна, та жінки і чоловіки мають однаковий пенсійний вік.

У Фінляндії ринок праці чітко поділений на чоловічі та жіночі професії. Це давно існуюча проблема, яка підтримує стереотипи та нерівність у сфері праці, і відображається, наприклад, на заробітній платі. У Фінляндії зарплата жінок у середньому приблизно на 16 % менша, ніж зарплата чоловіків, хоча за законом чоловікам та жінкам мають платити однаково, якщо вони виконують одну й ту саму або рівнозначну роботу.

За законом працівників не можна дискримінувати через вагітність або через те, що вони мають дітей. Вагітність або відхід у декретну відпустку не повинні бути причиною звільнення або неприйняття на роботу.

Гендерне насильство

Жінки зазнають насильства у всіх країнах, культурах та соціальних верствах. Фінляндія не є винятком. Насильство щодо жінок – це порушення прав людини.

Жінка може зіткнутися з насильством за статевою ознакою на будь-якому етапі життя. Найчастіше жінки зазнають насильство у відносинах зі своїм партнером та у сім'ї. Здебільшого, у ролі нападника виступає той, кого жінка знає, наприклад, нинішній або колишній партнер. Чоловіки найчастіше зазнають насильства з боку незнайомців. Приклади насильства щодо жінок:

- застосування сили, побої, тягання за волосся або інша форма фізичного насильства
- більш гірше ставлення до дівчат або заборона на навчання
- домашнє насильство
- сексуальне насильство (зґвалтування) та експлуатація
- торгівля людьми та проституція
- жіноче обрізання
- осквернення честі та гідності, примус до шлюбу.

У Фінляндії злочини із застосуванням насильства та злочини на сексуальному ґрунті караються. Тілесне покарання дітей є злочином. Кожен сам приймає рішення щодо свого тіла і того, хто може до нього торкатися і яким чином.

Сексуальне домагання означає словесну, невербальну або фізичну небажану поведінку сексуального характеру, яка порушує психічну або фізичну недоторканність людини. Така дія є насильством над людиною.

Домагання за ознакою статі – це небажана поведінка по відношенню до людини, що пов'язана з її гендерною ідентичністю або гендерним самовираженням та порушує її психічну або фізичну недоторканність.

Сексуальні домагання або домагання за ознакою статі заборонені законом. Вони заборонені у центрі прийому біженців. Заборона поширюється як на тих, хто проживає у центрі, так і на його працівників.

Додаткові матеріали:

В рамках проекту "Вдома у Фінляндії" [Kotona Suomessa] були створені відео про фінське суспільство. Тема одного з відео – Права людини, рівність та рівноправність.

Відео на каналі Youtube:

<https://www.youtube.com/c/KotonaSuomessa/playlists>

Відео доступне наступними мовами: фінською, шведською, англійською, арабською, дарі, курдською, сомалійською, сорані, тайською, китайською, французькою, естонською, тиграї та російською.

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service